

TÖRVÉNYT SÉRT A MAGYAR KÉRVÉNYEKRE ROMÁNUL VÁLASZOLÓ VÁSÁRHELYI VÁROSHÁZA

„Újrataníják” a magyar nyelvet

Rájuk kell szólni. Körlevélben figyelmeztetnek az anyanyelvhasználati kötelezettségekre Marosvásárhelyen

Újra kell „tanulnia” a magyar nyelv használatát, a törvény betartását és nem utolsósorban saját polgárainak tiszteletben tartását a marosvásárhelyi városházának, amely a magyar nyelven írt beadványokra újabban kizárólag románul válaszol.

» SZUCHER ERVIN

Portik Vilmos, Marosvásárhely alpolgármestere belső körlevélben volt kénytelen felszólítani a városházi vezetőket, hogy tartsák tiszteletben a közigazgatási törvény rendelkezéseit, és magyar nyelvű lakossági beadványokra szintén magyarul válaszoljanak. Az intézkedés azok után született, miután lapunk jelezte a polgármesteri hivatal sajtóirodájának, hogy az utóbbi hónapokban a vezetők eltekintenek a jogrend betartásától.

Két olvasónk személyesen jelezte, mások a közösségi oldalakon adtak hangot nemtetszésüknek azért, hogy a jogszabályt áthágva, a marosvásárhelyi városháza újabban kizárólag az állam nyelvén válaszol azokra a levelekre és beadványokra is, amelyeket a polgárok magyarul fogalmaznak meg és nyújtanak be. A mintegy két évtizede hatályos közigazgatási törvény

tisztán fogalmaz: azokon a településeken, ahol a kisebbségi lakosság aránya eléri a 20 százalékot, a közösség tagjai nemcsak hogy használhatják anyanyelvüket a helyhatóságokkal való kommunikációban, de az önkormányzatoknak köteleességük ugyanazon a nyelven válaszolni, amelyen az érintettek hozzájuk fordultak.

Kíváncsiságból tesztelni kezdtük a rendszert, és három, a „tisztelet városházi illetékeseknek” címzett kérvényt nyújtottunk be. A június végén iktatott beadványokra jóval a törvény által előírt 30 napos határidőn belül, ajánlott levélben kaptunk illedelmes hangnemben írt választ. Csakhogy a válaszlevelek mindenikét kizárólag románul fogalmazták meg, teljesen megfelelkezve a magyar nyelvű változat csatolásáról.

A marosvásárhelyi hatóságok viszonyulása a törvényhez, a magyar nyelv használatához és ezáltal a mintegy ötvenezeres közösséghez annál is meglepőbb, mivel Dorin Florea polgármestersége alatt működött a magyar nyelvű levelezés. Az sem mondható, hogy a hivatal apparátusa túlterhelt a fordítások miatt, ugyanis az állampolgárok többsége – nemzetiségétől függetlenül, mintegy múltból örökölt beidegződésként – román nyelven megírt beadványokkal szokott a városházához fordulni. „Olyanok is románul írnak,

akiknek láthatóan nehézséget okoz az állam nyelvén fogalmazni, de az elutasító választól tartva mégsem bártorkodnak anyanyelvüket használni” – mondta el lapunknak a marosvásárhelyi polgármesteri hivatal névtelenül nyilatkozó alkalmazottja, akinek a 2010-es évek közepéig rálátása nyílt a beadványok egy részére.

Észrevételünkre reagálva Portik Vilmos, a város RMDSZ-es polgármester-helyettese elnézést kért a történetért, hozzátéve, hogy ő is meglepődve értesült az új „szokásrendről”. Mint mondta, a jogi osztály munkatársainak segítségével átiratot fogalmazott meg, amelyben felhívja az összes igazgató fi gyelmét a törvény betűjének betartására. Kérdésünkre, mi az oka annak, hogy az új, immár magyar városvezetés részéről efféle visszalépés tapasztalható, Portik nem tudott pontos választ adni. „Én is csodálkozom és csak találgatni tudok, a hanyagságtól a felelőtlenségig bármi ide vezethetett. Rosszindulatot nem feltételezek” – fejtette ki véleményét az alpolgármester. Ugyanakkor hozzátette, tudomása szerint a városháza fordítói – a rendkívül nagy munkavolumen miatt – nehezen tudtak időben eleget tenni minden rájuk háruló feladatnak. Meggyőződése viszont, hogy a belső körlevél megteszi a hatását, és többé nem fordul elő törvényszegés.

Életekbe kerül a közúti fegyelmetlenség

» KRÓNIKA

A járművezetők figyelmetlensége okozta az elmúlt hétvégén történt nagyszámú balesetet Lucian Bode belügyminiszter szerint, aki arra intette a gépkocsivezetőket, hogy „lassabban siessenek”. A tárcavezető ismertetése szerint az elmúlt hétvégén 24 személy vesztette életét közúti balesetben Romániában. Bode elmondta, hogy a hét személy – köztük két gyermek – életét követelő Bákó megyei balesetben nem találtak féknyomokat, a tragédia jól belátható, egyenes útszakaszon történt. „A gépkocsivezetők hozzáállása

nagyon fontos ebben az időszakban. Arra intek mindenkit, hogy vezessen óvatosan. Van erre egy román mondás: lassan siessenek!” – idézte a minisztert a G4Media hírportál. A belügyminiszter szerint egyébként az előző esztendőkhöz viszonyítva az elmúlt fél évben csökkent a közúti balesetek száma, adatokkal azonban nem szolgált. A tárcavezető elmondta, 2019-ben 929 ezer bírságot szabtak ki a közlekedésrendszert munkatársai közlekedési kihágásért, amelyek 48 százaléka a gyalogosok figyelmetlensége, a sebességkorlát túllépése, a biciklisek figyelmetlensége, valamint az elsőbbséga-

dás elmulasztása miatt történt. Ezzel egyidőben a több mint egy évtizeden keresztül közlekedési rendőrként szolgáló brassói Marian Godină úgy véli, a hazai utakon tapasztalt „vérfürdők” elkerülése, a közlekedés biztonságosabbá tétele érdekében drasztikusan szigorítani kell a szabályokon. „Tetszik vagy sem, a megelőzés nem működik, nem így vagyunk kitalálva” – írta blogbejegyzésében a civil közlekedési rendőroket, még több traffipax bevetését sürgető „sztárrendőr”, aki szerint csak a zsebbe vágó drasztikus fellépés teheti biztonságosabbá a közúti közlekedést Romániában.

ROSTÁS
SZABOLCS

» VEZÉRCIKK

Anyósülésre
a felelőtlen autósokkal

Tragédiák sorozatát regisztrálták az elmúlt hétvégén Románia országútjain, ahol több mint harminc súlyos közúti balesetben összesen 24-en vesztették életüket, köztük több gyermek. Az elmúlt évek egyik legsúlyosabb hazai balesete a csángóföldi Rekecsin határában következett be, ahol egy mikrobusz és személyautó frontális ütközése következtében heten szörnyethaltak, köztük egy csecsemő és egy tízéves gyermek. Bihar megyében egy családfő és egyik gyermeke vesztette életét, a család többi tagja kórházi ápolásra szorul, akárcsak a gépkocsijukba szabálytalan előzés miatt belerohant sofőr és hozzátartozói. Az emberek egy részének tudatában ezeknek a borzalmaknak a hallatán kigyullad a piros lámpa, az első reakció a részvétel és az elborzadás, a következő pedig annak a következtetésnek a levonása, hogy az óvatosság, a figyelem és a szabálykövetés életeket menthet vezetés közben.

A statisztikák és a tapasztalat viszont éppen arról árulkozik, hogy a járművezetők többsége fitymolt saját és mások életére, és valósággal a vesztébe rohan. Nem kell messze kimozdulni a gépkocsival otthonról, hogy megbizonyosodjunk róla, Romániában sok esetben szerencsétlenséghez fogható a közúti közlekedés, amikor kész csoda, ha épségben célhoz érünk. A sofőrök jelentős része telefonál, szöveges üzenetet küld, facebookozik vezetés közben, a jelzőlámpa sárga jelzésénél (szakzsargonban: narancssárgánál) gázt ad, és ami sokaknál – több ménest kitevő löerővel ellátott autó birtokában – egyenesen riasztó magatartás: záróvonalon, kanyarban, a másik járművet leszorítva előz. Ezek az agresszív alakok csakis a rendőri fellépésből értenek. Egy alkalommal, már félrehúzza lefényképeztem és kérdőre vontam a több tíz kilométeren keresztül öngyilkos szlamomokat végrehajtó sofőrt, akinek a válasza az volt: ő autósiskolás szakoktató, és a tanítványainak ezt a vezetési stílust oktatja...

Világos, mint a nap, hogy Romániában komoly bajok vannak a gépjárművezetők magatartással – majdhogynem kultúrát írtam, de hát a helyes megállapítás sajnos a közlekedési kulturálatlanság. Ha esetleg a személyes tapasztalatok alapján levont következtetések szubjektívizmusra adnának alkalmat, íme a statisztikák, azok nem hazudnak. Európa országai közül nálunk vesztették életüket a legtöbben közúti balesetben 2019-ben (egymillió lakosonként 96 halálos áldozat, szemben a svédországi 22-vel vagy a bulgáriai 89-cel), az elmúlt közel két évtizedben több mint 43 ezren lelték halálukat a romániai közutakon. Persze, most felhozható indokként, hogy de hát a gyatra romániai infrastruktúra a hibás, hiszen 30 év alatt alig sikerült 700 kilométerrel megtoldani az autópálya-hálózatot, a gépjárműpark pedig megsokszorozódott, rosszak az utak, több az autó, több a baleset is. Csakhogy a statisztikák e téren is mást mondanak: Lucian Bode belügyminiszter tegnapi ismertetése szerint a balesetet kiváltó okok között első helyen szerepel a gyalogosok és a kerékpárosok fegyelmetlensége, a túlzott sebesség, továbbá az elsőbbségadás elmulasztása a zebrán, illetve a közúton, más járművek esetében. Vagyis a tragédiák többsége nem az autópályák és gyorsforgalmi utak hiánya, a kátyúk vagy a gépkocsik műszaki állapota miatt következik be, hanem emberi tényezőkre vezethető vissza. Ennek ékes bizonyítéka a világhálón nemrég közzétett felvétel, amelyen ország-világ szörnyülködhetett afölött, amint többtucatnyi autós forgalommal szemben halad a Bukarestet Konstancával összekötő sztráda egyik szakaszán. Ezeket a felelőtlen járművezetőket a fedélzeti kamera rögzítette felvételek alapján a rendőrség megbüntetheti (ami remélhetőleg már megtörtént), ám egyértelmű, hogy a hatályos KRESZ alapján kiszabható bírságoknál szigorúbb büntetések kellene az ámokfutó sofőrök elrettentésére.

A román belügyér a fekete hétféje tanulságának levonását elintézte az autósoknak szánt, „festina lente”-szerű üzenettel, miszerint siessenek lassabban. Mi viszont amondóak vagyunk, hogy a blogíróként, szókimondása és józan megállapításai okán országos közismertségre szert tett egykori brassói közlekedési rendőrnök van igazsága, miszerint sokkal szigorúbb szabályokra van szükség, és zéró toleranciával, a jelenleginél borsosabb bírsággal, a jogosítvány hosszú távú felfüggesztésével kell fellépni a felelőtlen, agresszív sofőrökkel szemben. Adott esetben a testi épségünk múlhat azon, hogy a volán mögött vagy az anyósülésen foglalnak helyet.